

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.255/2024/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság felperesi képviselő egyéni ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (Cím2.) **felperesnek** a képviselő1 (cím10, ügyintéző: képviselő1. ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (cím1) **alperes** elleni üzleti titok megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.400/2023/26. számú ítélete ellen az alperes által 28. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az Adó- és Vámhatóság illetékbevételi számlája javára. A fellebbezési illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperesi munkáltató tevékenységi körébe tartozik az értékesített hegesztéstechnikai és lézervágó gépek szervizelése, javítása, karbantartása, esetenként műszaki tanácsadást is végez. A felperes számítástechnikai rendszerében rögzítette a vele kapcsolatba kerülő üzleti partnerek, megrendelők adatait, elérhetőségeit és azon személyek nevét és e-mail címét, akikkel az üzleti kapcsolatok alakításában, a konkrét a munkák elvégzése során kapcsolatot tart, az ügyfélnél döntési jogosultsággal rendelkeznek. Ezen egységes vállalatirányítási rendszerhez való hozzáférés jelszóval védett volt, az egyes munkavállalók jogosultsági szintje szabályozott

volt, a munkavállalók meghatározott köre volt felhatalmazva arra, hogy a rendszer valamennyi adatát megismerhesse, más munkavállalók jogosultsága korlátozott volt.

[2] Az alperes 2013. november 11-étől állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperessel szervíztechnikusi, majd 2019. március 1-jétől szervízvezetői munkakörben. Az alperes 2018. május 24-én üzleti titok védelmére vonatkozó megállapodás kiegészítése dokumentumot írt alá, melyben kötelezettséget vállalt arra, hogy a munkaviszonya alatt a munkavégzése során tudomására jutó információkat, így különösen a felperes gazdasági tevékenységével összefüggésben kezelt üzleti titoknak, valamint személyes adatoknak minősülő információkat bizalmasan, jóhiszeműen és tisztességesen eljárva, a felperes által adott adatok biztonságos kezelésére meghatározott szabályok maradéktalan betartásával kezeli. Tartalmazta azt is az okirat, hogy az alperes a munkavégzése során bármilyen módon tudomására jutott, illetve birtokába került bizalmas információkat a felperes előzetes és kifejezett írásbeli hozzájárulása nélkül semmilyen módon nem adja át, nem közli azok megismerésére nem jogosult személyek számára, nem hozza azokat nyilvánosságra, valamint nem használja fel saját javára, és azokról nem készít engedély nélküli másolatot.

[3] A munkaviszony az alperes felmondása folytán a felmondási idő elteltével 2022. június 14-én szűnt meg. Az alperes a felmondási idő alatt, 2022. június 2. napján a hozzáférési jogosultságát felhasználva a felperes megrendelői adatállományából kigyűjtötte azon e-mail címeket, amelyeket a kapcsolattartók adtak meg annak érdekében, hogy velük a felperes az üzleti kapcsolatot tartsa, majd azokat a felperes által rendelkezésre bocsátott laptopról a céges e-mail címéről a magán e-mail címére elküldte.

Kereset és ellenkérelem

[4] A felperes végleges kereseti kérelmében kérte annak megállapítását, hogy az alperes 2022. június 2-án a munkahelyi e-mail címéről a magán e-mail címére továbbított címlista megküldésével megsértette a felperes üzleti titokhoz való jogát, mert megszegte a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 8. § (1), (2) és (4) bekezdésében, 52. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 6. §-ában foglaltakat. Kérte kötelezni az alperest a 2022. június 2. napján a magán e-mail címére továbbított küldemény, illetve az arról, vagy annak egy részéről készített valamennyi nyomtatott vagy elektronikusan többszörözött másolat, mint az üzleti titkot megtestesítő dokumentumok, illetve elektronikus adatállományok összességének a megsemmisítésére. Kérte kötelezni az alperest adatszolgáltatásra az üzleti titoksértéssel érintett adatok hasznosításával kialakított üzleti kapcsolatairól. Kérte kötelezni az alperest annak tűrésére, hogy a jelen ügyben hozott határozatot a felperes saját honlapján közzétegye.

[5] Hivatkozásképpen előadta, hogy az alperes azzal, hogy kigyűjtötte és a saját e-mail címére megküldte az üzleti partnerek kapcsolattartóinak e-mail címét, megsértette a

felperes üzleti titkát. A felperes ezen e-mail címeket hosszú évek munkája eredményeként rögzítette, gondosan ügyelt arra, hogy azok csak meghatározott kör számára legyenek megismerhetők, ezt szolgálta a hozzáférési jogosultság és a belépési kód szabályozása. Az alperes által is ismert volt a 2018. május 20-tól hatályban lévő belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat, amely kimondta azt, hogy az alperes az informatikai rendszerében kezelt adatokhoz és a papír alapú iratokhoz a hozzáférést a munkatársak számára kizárólag engedélyhez kötötte biztosítja, a jogosultságok kiosztásának alapelve, hogy csak a munkavégzéshez szükséges adatok ismerhetők meg. Az adatoknak az alperesi magán e-mail címre történő megküldése hátrányosan érintette a felperes piaci pozícióját, különös figyelemmel arra, hogy a jogviszony megszüntetését követő rövid időn belül az alperes a felperes versenytársaként végzi ugyanazt a tevékenységet, amit a felperes is végez.

[6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A tényállást nem vitatta, maga is előadta, hogy a felperes adatállományából kigyűjtötte a felperes üzleti partnerei kapcsolattartóinak e-mail címét, azt listázta és ezen adatállományt saját magán e-mail címére megküldte. Nem vitatta azt sem, hogy az e-mail címek a felperes rendelkezésére bocsátott e-mail elérhetőségek voltak annak érdekében, hogy ezen személyekkel a felperes tartani tudja a kapcsolatot. Arra hivatkozott azonban, hogy az e-mail címek nem a felperes üzleti titkai, azok nem képezhetik a felperes szellemi tulajdonát. A címlistán szereplő e-mail címek személyes adatok, mellyel a címzettek rendelkeznek. Hivatkozott arra is, hogy az e-mail címlistát maga az alperes hozta létre, ezért sem képezhette a felperes üzleti titkát. Ezen e-mail címeket a felperestől teljesen függetlenül be lehet szerezni, azok bárki számára megismerhetők, nyilvánosan elérhetőek. Hangsúlyozta, hogy a felek versenytildalmi megállapodást nem kötöttek.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a 2022. június 2-án a munkahelyi e-mail címéről a magán e-mail címre továbbított címlista megküldésével megsértette a felperes üzleti titkát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a 2022. június 2-án magán e-mail címére továbbított küldemény és az arról vagy annak egy részéről készített valamennyi nyomtatott vagy elektronikusan többszörözött másolatot semmisítse meg. Kötelezte az alperest annak tűrésére, hogy a jelen ügyben hozott határozatot a felperes saját honlapján harminc napon keresztül közzétegye. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 80.000.- forint perköltség felperesnek történő megfizetésére.

[8] A határozat indokolása szerint az Mt. 8. § (4) bekezdése értelmében a munkavállaló köteles a munkája során tudomására jutott üzleti titkot megőrizni. Különösen terheli ez a kötelezettség, ha meghatározott információt a munkáltató kifejezett utasítása értelmében volt köteles megtartani. A 8. § (4) bekezdés kifejezetten kimondja, hogy a titoktartási kötelezettség nem csupán a munkáltató, hanem más személy érdekeit is hivatott védeni. Ezért a kötelezettség megsértésének minősül, ha a közölt adat harmadik személy tekintetében járhat hátrányos következménnyel. A titoktartási kötelezettség megsértése szempontjából közömbös, hogy az ténylegesen okozott-e a munkáltatónak vagy más

személynek hátrányt. Következtes a joggyakorlat a tekintetben, hogy a nyilvánosan hozzáférhető adat nem minősül üzleti titoknak, de a gazdasági szereplők gazdálkodó szervezetek ügyféllistája így minősül.

[9] Az elsőfokú bíróság elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy az alperes által kigyűjtött és listázott, felperesi üzleti partnerek kapcsolattartóinak e-mail címei üzleti titoknak minősültek-e vagy sem. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi munkáltató, mint hegesztéstechnikai és lézervágógépek és berendezések karbantartásával, javításával és forgalmazásával foglalkozó cég, jelentős számú üzleti partnerrel, megrendelővel áll kapcsolatban. Ők hosszú idő alatt azon személyek személyes e-mail címét közölték a felperessel, akik kapcsolattartóként megkereshetők, az adott gazdálkodó szervnél döntési pozícióban vannak. A felperes ezen adatokat üzleti titokként kezelte, amit alátámaszt az is, hogy a munkavállalóinak nem biztosított hozzájuk korlátlan hozzáférést, hanem jogosultsági szinteket és belépési kódokat állított fel. Így kizárólag azon személyek férhettek hozzá ezen adatokhoz, akiknek a munkavégzésükhöz ez feltétlen szükséges volt. Ilyennek minősült az alperes is, mint a felperesi munkáltató szervízvezetője.

[10] Ezen e-mail címek a felperes gazdasági tevékenységéhez kapcsolódnak, azok vagyoni értékkel bírnak, hiszen ezek nélkül a felperes nem tudná eredményesen végezni gazdasági tevékenységét. Ezen e-mail címek a felperesi üzleti kapcsolatok kiépítésének, fenntartásának elengedhetetlen eszközei, melyeket a felperes üzleti titokként kezel mind a munkatársak, mind a kívülág felé: ezek nem elérhető, nem könnyen hozzáférhető, nem nyilvános információként jelentek meg. Mindezeket alátámasztotta a felperes törvényes képviselőinek nyilatkozata is, akik elmondták, hogy a felperesnek sok évébe telt ezen üzleti partnerek és a partnereket képviselő személyek e-mail címeinek az összegyűjtése, amelyek az üzleti kapcsolatok fenntartásának elengedhetetlen eszközei voltak.

[11] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperes a perben nem tudta azt bizonyítani, hogy ezen e-mail címek jogosultja nem a felperes volt. A felperes részére az üzleti partnerek ezen adatokat átadták, rendelkezésére bocsátották, arra nem hatalmazták fel, hogy ezen adatokat nyilvánosan kezelje vagy bárki számára hozzáférhetővé tegye. Az alperes azt sem tudta a perben bizonyítani, hogy ezen e-mail címek bárki számára hozzáférhetőek, nyilvános adatként kezelendők. Ezt cáfolta a perben tanú5 és tanú6 tanúvallomása, akik úgy nyilatkoztak, hogy ezen e-mail címek összegyűjtése az ezen ágazatban jelentős ismerettel bírók számára is körülményes és hosszú időt vesz igénybe. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az e-mail címek nem nyilvánosak, nem könnyen hozzáférhetőek, az internetről nem gyűjthetők össze, a partnercégek ezen e-mail címeket nem teszik nyilvánossá, azokat kizárólag az üzleti partnernek adják át a kapcsolattartás érdekében. Így ezen e-mail címek, kapcsolattartók elérhetősége a felperes gazdasági tevékenységéhez kapcsolódik, a címlista elemenként és listázva is titkosnak tekintendő, annak adatai sem egyenként, sem összességükben nem ismertek és a felperes számára vagyoni értékkel bírnak, figyelemmel arra, hogy az üzleti kapcsolatok kiépítésének, fenntartásának elengedhetetlen eszközeként működnek.

[12] Az elsőfokú bíróság az Üttv. 7. § (1) bekezdés h) pontja alapján kötelezte az alperest a megsemmisítésre, az adatszolgáltatás iránti kereseti kérelmet azonban elutasította.

[13] Az elsőfokú bíróság a perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján döntött.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[14] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes egészében történő elutasítását.

[15] Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 237. § (2) bekezdését, mert annak ellenére nem teljesítette anyagi pervezetési kötelezettségét, hogy az alperes nem tett bizonyítási indítványt az úgynevezett címlista elemeinek nyilvánossága kapcsán, jóllehet az elsőfokú bíróság szerint e tényt az alperesnek kellett volna bizonyítania. Sérült a Pp. 265. § (1) bekezdése, mert a bíróság nem a felperes terhére értékelte az ő bizonyítási érdekébe tartozó tények bizonyíthatatlanságát. A perben a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett azt a tényt bizonyítania, hogy a 2022. június 2-i email tartalmát képező e-mail címek az ő üzleti titkát képezik. Ebből következően perjogilag eleve téves, a Pp. 265. § (1) bekezdését sértő az ítélet azon megállapítása, hogy az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az e-mail címek jogosultja nem a felperes volt. A jelen perben ugyanis nem az alperes volt köteles nemleges bizonyításra. A bíróság teljességgel megalapozatlanul, a Pp. 237. § (2) bekezdését, 266. § (1) bekezdését és a 279. § (1) bekezdését sértve jelentette ki az ítéletben azt, hogy „az alperes azt sem tudta a perben bizonyítani, hogy ezen e-mail címek bárki számára hozzáférhetőek, nyilvános adatként kezelendők”, másrészt azt, hogy „az e-mail címek nem nyilvánosak, nem könnyen hozzáférhetőek, az internetről nem gyűjthetők össze, a partnercégek ezen e-mail címeket nem teszik nyilvánossá.” Az ítélet fenti megállapításai sértik a Pp. 237.§ (2) bekezdését, mert az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta arról az alperest, hogy neki e körben bármiféle bizonyítási kötelezettsége lett volna.

[16] Az ítélet sérti a Pp. 266. § (1) bekezdését, mert a felek egyező előadása, illetőleg az alperes nem vitatott előadása ellenére nem állapította meg, hogy az úgynevezett címlista elemei jobbra nem titkos módon felelhetőek az interneten. Az alperes a perfelvétel során a 16. sorszámú periratához csatolta azon táblázatot, melyben bemutatta, hogy az úgynevezett címlista elemei hol érhetőek el nyilvánosan. A felperes a perfelvétel során nem vitatta ezen alperesi táblázat helyességét. A peres felek a 2024. május 9-i tárgyaláson egyezően adták elő, hogy az e-mail címeket beírva az internetes keresőbe, az kiadja az adatot, mint a partner cég interneten titkosítás nélkül fellelhető elérhetőségét. Tény tehát, hogy az e-mail címek az interneten fellelhetőek, a bíróság ezért nem állapíthatta volna meg, hogy a címlista elemei (egyáltalán) ne lennének, lettek volna nyilvánosak.

[17] Sérült a Pp. 279. § (1) bekezdése, mert a perben rendelkezésre álló egyértelmű bizonyítékokat az elsőfokú bíróság okszerűtlenül és következtetlenül értékelte. A bíróság kirívóan okszerűtlenül értékelte tanú6 és tanú5 tanúk vallomását, hiszen egyikük sem mondta azt, hogy a címlista egyáltalán ne lenne nyilvános, éppen ellenkezőleg: tanú5 arra a kérdésre, hogy az e-mail címek megtalálhatók-e az interneten azt válaszolta, hogy: „Van cég, akik ezt felteszi a weboldalra, van, aki nem.” tanú6 e körben szintén azt mondta el, hogy ez a címlista a felperestől függetlenül összeállítható, tehát ez nem lehetett titkos. A tanúk azt is egyezően adták elő, hogy a címlista mint lista a felperesi adatbázisban nem szerepelt, a listát úgy kellett az alperesnek összeállítania. Ezt egyébiránt a felperes sem vitatta. A lefolytatott bizonyítási eljárás során azt egyáltalán nem lehetett okszerűen megállapítani, hogy a címlista elemei a felperes kizárólagos rendelkezésére állottak volna, a felperes titkát képezték volna és hogy azok ne lettek volna (legalább részben) az interneten bárki számára hozzáférhetőek. A felek előadása, a peradatok és a bizonyítás alapján az egyetlen okszerű következtetés e körben csak az lehet, hogy a címlistával a felperes eleve nem is rendelkezett és a címlista elemei az interneten (nagyobb részben) külön engedély vagy speciális jogosultság nélkül hozzáférhetőek voltak.

[18] Az elsőfokú ítélet nem felel meg a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének, mert az ítélet indokolása hiányos, elnagyolt, illetve okszerűtlen: abból nem derül ki, hogy az e-mail tartalmát képező lista a maga egészében lett volna a felperes üzleti titka, vagy az egyes e-mail címek képezték a felperes üzleti titkait. Az indokolásból az sem derül ki, hogy az Üttv. 3. §-ára figyelemmel mégis hogyan képezhette a címlista vagy a címek egyenként a felperes üzleti titkát, ha e címek nyilvánosságra hozataláról nem a felperes dönthetett, amit ő maga is elismert. Az ítélet azzal a ténnyel sem foglalkozik, hogy az alperesnél a címlista, a beérkező e-mail már nem lelhető fel, könnyen lehet, hogy a gmail fiókjából a felperes azt törölte, így érthetetlen az a rendelkezés, hogy ezen nem létező listát az alperesnek törölnie kellene. Végül az sem derül ki az ítéletből, hogy a bíróság szerint az alperes az Mt. 8. §-át is megsértette volna és annak az (1) vagy a (4) bekezdését, vagy csak az Üttv-t.

[19] Összességében az alperes azt kéri, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg: nem bizonyított, hogy az e-mail címek akár külön-külön, akár a 2022. június 2-i e-mailben felsorolt módon a felperes üzleti titkát képezték volna, hiszen az e-mail címek listáját nem a felperes hozta létre, azokat így listaként nem védte és a lista elemeinek többsége az interneten bármiféle korlátozás nélkül bárki számára hozzáférhető.

[20] Anyagi jogi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az ítélet sérti az Üttv. 1. § (1) bekezdését, 2. § 2. pontját és 3. §-át, mert a címlista sem a vevők egészében, sem pedig az egyes címek vonatkozásában nem képezte a felperes üzleti titkát. A perben bizonyítást nyert, hogy a címlista nem állt a felperes rendelkezésére, a címlistát az alperes ad hoc maga állította össze, amikor megszerkesztette az e-mailt. A felperes adatbázisából a partnerek e-mail címei együttesen nem voltak lekérhetőek, a felperes címlistát nem állított össze, így azt nem is védte, védhette. A felperes nem szabályozta és nem korlátozta a címlistához való hozzáférést, hiszen ilyen címlista nem is volt. A felperes abban sem korlátozta az egyes

munkavállalóit, hogy melyik ügyféladathoz férhetnek hozzá. A felperes minden munkavállalója korlátozás nélkül hozzáfért az ügyfelek e-mail címeihez. A felperes nem titkolta, hogy kik azok a partnerei, akikkel a címlistán szereplő e-maileken keresztül lehet kommunikálni. Jelen ügyben nem ügyféllistáról van szó. A címlista jórészt személyes adatokból áll, tehát olyan e-mail címekből, amelyek konkrét természetes személyekhez köthetők. A személyes adat pedig eleve nem lehet harmadik személy üzleti titka. A címlista egyes elemei a kibocsátóik rendelkezése alatt állnak, akik a címeket átadták ugyan a felperesnek, de azt a felperes semmivel sem bizonyította, hogy az e-mail címek átadásával az átadók az azokra vonatkozó üzleti titkot is átruházták volna a felperesre. A felperes maga is elismerte, hogy a lista részét képező egyes címek esetén ő maga nem dönthetett arról, hogy azokat nyilvánosságra hozza-e vagy sem. Ha pedig az egyes címeket önmaga nem hozhatta nyilvánosságra, akkor magát a listát sem. Vagyis a lista nyilvánosságáról nem dönthetett a felperes, így az Üttv. 3. § szerint nem is lehetett a felperes a lista kapcsán az üzleti titok jogosultja. Nem vitás, hogy a lista részét képező egyes címeket a felperes jogszerűen kezelte és az sem, hogy azok a gazdasági tevékenységek folytatásához szükségesek voltak. E tényekből azonban semmilyen jogértelmezés alapján sem következik, hogy ezen e-mail címek a felperes üzleti titkát is képezték volna.

[21] Az elsőfokú bíróság ítélete ezen túl sérti az Mt. 8. § (1) és (4) bekezdését, mert az alperes nem tanúsított olyan magatartást, amely a felperes jogos gazdasági érdekeit veszélyeztette volna és nem is sértette meg a felperes üzleti titkát. A felperes a perben egyértelművé tette, hogy csak és kizárólag a 2022. június 2-i email elküldését sérelmezi, de amiatt a felperes nem lépett fel a munkaviszony során az alperessel szemben és csak azért indított pert, mert 2022. decemberében megtudta, hogy az alperes konkurens tevékenységbe kezdett. Vagyis a felperes maga sem gondolta úgy, hogy az e-mail elküldése önmagában valóban veszélyeztette volna a jogos gazdasági érdekeit, mert ha így ítélte volna meg, akkor azon túl is intézkedett volna, hogy az alperes gmail fiókjába engedély nélkül betekintett és onnan törölte az emailt. Az Mt. 8. § (4) bekezdését pedig azért sérti az ítélet, mert az ítélet nem mutatja be, hogy mégis hogyan veszélyeztette a felperes jogos érdekét az, hogy az e-mail címeket egyébként ismerő, azokat nap mint nap használó alperesi munkavállaló azokról külön listát készít. Az pedig nem vitás, hogy a felek között nem volt versenytilalmi megállapodás.

[22] A jelen ügy tárgya továbbá nem adatvédelem, önmagában az a jogi tény, hogy a felperesnek a partnereitől megkapott adatokat megfelelő szabályok szerint kellett kezelnie és az adatok kezeléséért jogi felelősséggel tartozott a partnerek felé, nem jelenti azt, hogy a felperes ezen adatok vonatkozásában üzleti titok jogosultja is lett volna és azok a felperes üzleti titkává váltak volna.

[23] Az ítélet nem felel meg az Üttv. 7. § (1) bekezdés h) pontjának, mert az alperes nem rendelkezik a címlistával, így azt meg sem tudja semmisíteni.

[24] Az ítélet sérti a Pp. 83. §-át, mert a perköltség viselése körében nem volt figyelemmel arra, hogy a felperes eredetileg 25.000.000.- forint kártérítés megfizetésére és gazdagodás visszafizetésére is kérte kötelezni az alperest. Az alperesnek a perben érdemben

kellett védekeznie két periratban is e követeléssel szemben, amelytől a felperes csak az alperesi védekezés ismeretében állt el. Az elsőfokú bíróság a perköltséget úgy határozta meg, mintha a felperes teljes mértékben pernyertes lett volna.

[25] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy az alperes a fellebbezésében teljesen figyelmen kívül hagyja, hogy az üzleti titok fogalmát az Üttv. 1. § (1) bekezdése határozza meg és ezen fogalmi elemek megvalósulását kell figyelembe venni a címlista tekintetében. A címlista titkossága csak és kizárólag abban az esetben lenne kétségbe vonható, ha a címlistában szereplő minden egyes e-mail cím tekintetében bebizonyosodott volna a közismertségük és az is, hogy minden egyes e-mail cím az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhető. Az alperes a fellebbezésében ugyan kitér arra tényre, hogy az alperes mint a felperes munkavállalója készítette el a címlistát mint gyűjteményt, de nem említi meg, hogy ebből következően a címlista fölött a felperes volt jogosult ellenőrzést gyakorolni. Ezért a felperes az üzleti titok jogosultja az Üttv. 2. § 2. pontja szerint, valamint azért is, mert az alperes a felperesnek sértette meg a jogszerű gazdasági, üzleti, pénzügyi érdekeit azáltal, hogy a címlistát a privát e-mail címére elküldte.

[26] Azon alperesi érveléssel kapcsolatban, hogy a felperes nem rendelkezhetett az üzleti titoknak minősülő adatok felett, mert nem dönthetett saját maga nyilvánosságra hozataluk felől, előadta, hogy az üzleti titok jogosultjának a fogalmát az Üttv. 2. § 2. pontja határozza meg. A törvényi definíció viszont nem arról szól, mint amire az alperes hivatkozik, a jogosultság tekintetében az elsőfokú bíróságnak a törvény fogalmi meghatározását kellett alapul vennie.

[27] Észrevételezte, hogy az alperes fellebbezésében többször keveredik önellentmondásba a tekintetben, hogy bizonyos helyeken azt írja, hogy a címlista e-mail címei az interneten fellelhetők, máshol azt, hogy a címlista elemei az interneten külön engedély vagy speciális jogosultság nélkül hozzáférhetők, megint máshol azt, hogy a lista elemeinek többsége az interneten bármiféle korlátozás nélkül bárki számára hozzáférhető. A felperes álláspontja az, hogy a lista elemeinek többsége nem lehet maga a teljes címlista, így maga az alperes sem állítja, hogy magához a címlistához az interneten hozzá lehetne férni. A lista elemeinek a többsége nem a teljes lista és ezért kimondható: az alperes alapvetően maga sem állította, hogy a lista összes e-mail címe az internetről bárki számára hozzáférhető lenne. Mivel az alperes a címlistát küldte át a privát e-mail címére, ezért neki azt kellett volna bizonyítania, hogy a címlista összes e-mail címe közismert, vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhető. Az alperes nyilatkozatai valójában nem is cáfolják, hogy a címlista mint gyűjtemény és annak egyes e-mail címei egészben vagy elemeinek összességként nem közismertek vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhetők.

[28] Ezen túl az alperes a címlista elemeinek nyilvánossága kapcsán tett kísérletet a bizonyításra, de az általa szolgáltatott bizonyítékok nem támasztották alá sem azt, hogy a címlista elemei egyenként, sem azt, hogy maga a címlista mint gyűjtemény nyilvánosan elérhető lenne és főként nem azt, hogy a címlista mint gyűjtemény és annak egyes e-mail

címei egészben vagy elemeinek összeségeként közismertek, illetve az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhetők lennének.

[29] Előadta, hogy a felperes mind a perfelvétel során, mind pedig az elsőfokú eljárásban végig következetesen vitatta az alperes azon állítását, hogy a címlista összes eleme és maga a címlista, mint gyűjtemény bárki számára nyilvánosan hozzáférhető lenne. Sem a nyilvánosság, sem a könnyen hozzáférhetőség tekintetében a felek nem tettek soha egyező előadást. Az elsőfokú bíróság a felperest külön nem is hívta fel arra, hogy egyenként nyilatkozzon az e-mail címek, illetve magának a címlistának, mint gyűjteménynek a közismertsége, illetve a nyilvános vagy inkább könnyen hozzáférése felől.

[30] Az alperes a per során nyilatkozataiban azt állította, hogy a címlista elemei – legalábbis az elemek többsége – nyilvánosan elérhetők, az internetről hozzáférhetők, továbbá azt is állította, hogy a felperes nem tekinthető a címlista adatai tekintetében az üzleti titok jogosultjának, mert egyrészt nem rendelkezhetett az adatokkal, másrészt nem hozhatta azokat nyilvánosságra. Az alperes az általa hivatkozott táblázatot is becsatolta, mint okirati bizonyítékot. A táblázat azonban csak azt tudta alátámasztani, hogy amennyiben valaki tudta a nevet, akkor esetleg – némely esetben – az internetről hozzáférhetett az e-mail címhez. Ez viszont önmagában nem cáfolja, hogy a címlista adatai egyenként és összességükben is üzleti titoknak minősülnek. Az alperes a Pp.265. § (1) bekezdésében foglaltak ismeretében megkísérelte bizonyítani azt, hogy a címlista, mint gyűjtemény, illetőleg az egyes e-mail címek nyilvánosak a táblázattal, ez azonban a bizonyításra nem volt alkalmas.

[31] Észrevételezte, hogy az alperes sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem állította azt, hogy maga a címlista, mint gyűjtemény, valamint a címlista mindegy egyes e-mail címe az interneten bárki által hozzáférhető vagy közismert, illetőleg az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhető lenne. Így az alperes nem csak a bizonyítás, de az állítás terén sem jutott el odáig, hogy megkérdőjelezze a fentieket. Azt semmi sem támasztja alá, hogy az alperes által nyilvánosan elérhető e-mail címekként jelzett címek a többi e-mail címmel együtt közismertek, illetőleg az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára könnyen hozzáférhetők lennének, a tanúvallomások ezt cáfolták.

[32] A felperes igazolta azt is, hogy az Üttv. 2. § 2. pontjában foglaltaknak megfelelően jogszerűen gyakorolt ellenőrzést ezen üzleti titoknak minősülő adatok felett. Hangsúlyozta, hogy a címlista összeállításakor az alperes a felperes munkavállalójaként járt el, melynek folytán a címlista a felperes rendelkezésére állt, az ellenőrzési jogosultság is a felperest illette meg, nem pedig az alperest. A felperes a fentiekkel összhangban és a belső szabályzatában foglaltak szerint védte a címlistát és az egyes e-mail címeket is. Ezt a védelmi feladatot az alperesnek kellett volna ellátni a címlista összeállításakor. Az alperesnek az internetes korlátozás nélküli hozzáférhetőségre vonatkozó állításait még a saját maga által indítványozott tanúk sem támasztották alá vallomásukban.

[33] Előadta, hogy nem ügyféllistáról, hanem címlistáról van szó, mely többet jelent, hiszen olyan elérhetőségeket tartalmaz, amelyeken keresztül az üzleti kapcsolattartás folyt. Az alperes már korábban is hivatkozott arra, hogy személyes adat nem lehet harmadik személy üzleti titka és hivatkozott a bírói gyakorlatra is e körben (BH2023.34.29). A Kúria idézett határozata semmilyen formában nem támasztja alá ezt. Az, hogy egy e-mail cím személyes adatnak minősül, nem zárja ki azt, hogy ez a személyes adat egy adatgyűjtemény részeként üzleti titok tárgya legyen. Az üzleti titok minőségét a címlista adatainak összessége és együttsége adja, az, hogy ezzel az adatgyűjteménnyel egyidejűleg egyszerre és ebben az összetételben csak olyan piaci szereplő rendelkezhet, aki ezt az ügyfélkört felépítette. Valóban a címlista egy adatgyűjtemény. A felperes a gyűjtemény vonatkozásában, mint üzleti titok felett jogszerű ellenőrzést gyakorló személynek tekintendő, akinek a jogszerű gazdasági, pénzügyi, üzleti érdekeit az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése sérti.

[34] Az alperes az első- és a másodfokú eljárásban is azt állította, hogy nála a címlista már nem érhető el, ezen állítását azonban nem bizonyította. Ezzel szemben az bizonyított tény – a peres felek egyező előadása alapján – hogy az alperes a címlistát a privát e-mail címére átküldte. Ebből ellenkező bizonyításig az következik, hogy a címlista az alperes rendelkezésére áll.

[35] Az elsőfokú ítélet nem sérti a Pp. 83. §-ában foglaltakat, mivel a felperes még a perfelvételi szakban elállt kereseti követelésétől és nem az alperesi védekezés után, hanem azért, mert úgy vélte, hogy a kár összecszerűségében még nem határozható meg.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[36] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[37] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges, egyben elégséges bizonyítást lefolytatta, az alapján helyesen állapította meg a tényállást és a megfelelő jogszabályi rendelkezések helytálló alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével hozott döntése is érdemben helyes, ezért azt a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján – a jogi indokolás kismértékű kiegészítésével – helybenhagyta.

[38] Megalapozatlanul hivatkozott a felperes fellebbezésében a jogi indokolási kötelezettség megsértésére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárás támogatja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az

ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie, és nem minden egyes részletre {legutóbb pl. 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}. A bírói gyakorlat ezzel egyező: A Kúria több határozatában is rámutatott, önmagában az indokolási kötelezettség megsértése nem állapítható meg amiatt, hogy a levont jogkövetkeztetéssel a fél nem ért egyet (Mfv. II. 10.169/2017/5). A bíróságoknak a határozatukat a szükséges mértékben kell megindokolniuk, amelynek körét az adott ügy jellege és az eljárás során tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg (Mfv.I.10.137/2017/5). Az, hogy a fél számára esetlegesen az indokolás nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az anyagi jogszabályhely megsértése és annak megfelelő értelmezése körében. (Mfv.III.10.260/2019/5., Kfv.VII.38.374/2019/6.).

[39] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogi indokolási kötelezettségének eleget tett: az elsőfokú ítélet jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság a felperes által állított tényállítást nem talált bizonyítottnak.

[40] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak szükségtelen megismétlése nélkül az alábbiakra mutat rá:

[41] A perben nem volt vitatott a tényállás, mely szerint a felperes a felmondási ideje alatt a munkahelyi laptopról a munkáltató jelszóval védett adatbázisába belépett és a megrendelő cégek adatai közül (mely tartalmazta a megrendelő nevét, a kapcsolattartó személy nevét, e-mail címét és telefonszámát) kiválogatta a munkáltató üzleti partnereinek kapcsolattartói e-mail címeit (a továbbiakban: címlista), majd azt a munkavállalói e-mail címéről elküldte a magán e-mail címére. Az sem volt vitatott, hogy az alperes ezt követően a felperesével azonos tevékenységi körben működött és vállalkozási tevékenységet végzett.

[42] A felperesi törvényes képviselők nyilatkozataiból és a tanúk vallomásaiból megállapítható volt, hogy az alperes jelszóval és jogosultsággal védett adatbázisában a megrendelő cégeknek volt egy listája, ott szerepeltek a megrendelő cég adatai és ezek között az elérhetőség, illetőleg a kapcsolattartó e-mail címe. Ezeket a felperesi munkáltató a működése során, hosszú évek alatt gyűjtötte össze, a megrendelők bocsátották ezt a felperesi munkáltató rendelkezésére a kapcsolattartás érdekében.

[43] A perben vitatott volt, hogy az átküldött címlista üzleti titoknak minősül-e, illetőleg, hogy a felperes-e az üzleti titok jogosultja. Az alperes az elsőfokú eljárásban azt állította, hogy az e-mail címeket bárki az adott iparágban könnyedén összeállíthatja, bárki által bármikor reprodukálható, az nem titkos és nem is bír vagyoni értékkel (2023. október 18-i beadvány 10. pont).

[44] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy az üzleti titok fogalmát az Üttv. 1. § (1) bekezdése tartalmazza, mely szerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó, titkos – egészben, vagy elemeinek összességéként nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető –, ennél fogva vagyoni értékkel bíró olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek a titokban tartása érdekében a titok jogosultja az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsítja.

[45] Az üzleti titok fogalma tehát négy elemből áll:

- a) a gazdasági tevékenységhez kapcsolódásból,
- b) a belső titkosságból, azaz abból, hogy az adott információhoz a nyilvánosság tagjai nem férnek hozzá,
- c) a külső titkosságból, azaz abból, hogy a jogosult a titokban tartáshoz az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította,
- d) és abból, hogy az vagyoni értékkel bír.

[46] E fogalom meghatározásból nem volt vitatott a gazdasági tevékenységhez kapcsolódás, az egyébiránt nyilvánvaló is volt, hiszen a perbeli címlista a felperes üzleti partnerei és megrendelői kapcsolattartóinak, döntéshozatalra jogosult személyeinek e-mail címét tartalmazta.

[47] Az elsőfokú eljárásban ugyancsak nem volt vitatott a külső titkosság, a felperes azt csupán a fellebbezésében állította, hogy „a felperes minden munkavállalója korlátozás nélkül hozzáfért az ügyfelek e-mail címeihez”. Ez azonban a másodfokú eljárásban tiltott, a Pp. 373.§ (1)-(3) bekezdésébe ütköző, meg nem engedett új tényállításnak és ellenkérelem-változtatásnak minősül, melyet a másodfokú bíróság elutasított.

[48] A felperes egyébiránt egyértelműen bizonyította a külső titkosságot is, tehát azt, hogy a titokban tartáshoz az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította. E körben utal arra a másodfokú bíróság, hogy a felperesnek van belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzata, melynek 11. pontja tartalmazza az adatbiztonsághoz szükséges műszaki és szervezési intézkedéseket. E szerint az adatkezelő az informatikai rendszerében kezelt adatokhoz és a papír alapú iratokhoz a hozzáférést munkatársai számára egyaránt kizárólag engedélyhez kötötten biztosítja, a jogosultságok kiosztásának alapelve, hogy csak a munkavégzésükhöz szükséges adatokat ismerhetik meg. Az adatkezelő által használt informatikai rendszerekhez hozzáférést biztosító munkaállomások és kiszolgálók adathordozóihoz kizárólag a használatra jogosult alkalmazott férhet hozzá. Az informatikai rendszerekhez történő hozzáférés kizárólag azonosítást és hitelesítést követően engedélyezett. A jelszavas hitelesítést alkalmazó rendszerelemeken kötelező a jelszavas védelem beállítása és alkalmazása. tanú4 tanúvallomása is igazolta, hogy jelszóra és jogosultságra volt szükség

az adatbázishoz való hozzáféréshez, mellyel az alperes szervízvezetői jogosultsága folytán rendelkezett. Az alperes szervízvezetői munkaköri feladatai közé tartozott – 18. számú jegyzőkönyvben tett előadása szerint – hogy a dolgozókat irányította és a cégekkel kapcsolatot tartott e-mailen illetve telefonon, ezért – munkaköri feladatai ellátása érdekében – rendelkezett hozzáférési jogosultsággal az adatbázishoz. Az alperes a 20. számú jegyzőkönyvben maga is elismerte, hogy az adatállományhoz a hozzáférése jelszóval volt biztosított. Ezen túlmenően a felperes 2018. május 24-én üzleti titok védelmére vonatkozó megállapodás kiegészítést írt alá, melyben vállalta, hogy az üzleti titkokat és a bizalmas adatokat a munkáltató előzetes és kifejezett írásbeli hozzájárulása nélkül nem közli, nem adja át arra nem jogosult személynek, nem használja fel saját vagy harmadik fél javára, azokról nem készít engedély nélküli másolatot. Vállalta továbbá, hogy az üzleti titkokat és bizalmas információkat bizalmasan, jóhiszeműen és tisztességesen eljárva, a munkáltató által az adatok biztonságos kezelésére meghatározott szabályok maradéktalan betartásával kezeli. Mindezek alapján megállapítható, hogy a munkáltató megrendelőket tartalmazó adatbázisát külön jogosultságok meghatározásával és jelszóval, továbbá belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal és külön üzleti titok védelmére vonatkozó megállapodással is védte, így igazolt, hogy a felperesi munkáltató a titokban tartáshoz az adott helyzetben általában elvárható magatartást tanúsította.

[49] Vitatott volt a belső titkosság. A belső titkosság fogalmát az Üttv. úgy határozza meg, hogy „az egészben, vagy elemeinek összességéként nem közismert, vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető” tény, tájékoztatás, adat, összeállítás. Az ismeret lehet titkos, de lehet, hogy nem az, csak az ismeretek speciális szempontok szerinti csoportosítása olyan mennyiségű munkaráfördítást igényel, amely miatt a felhasználni kívánó számára előnyösebb a kész ismeret megszerzése, mint a saját kutatásban való előállítás. (BH1992.257). Nem titok sem a nyilvános ismert adat, de az sem, amely könnyen hozzáférhető az adott szakmában tevékenykedők számára.

[50] Az alperes fellebbezésében alaptalanul állította, hogy az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 266. § (1) bekezdését. A feleknek nem volt egyező tényelőadása a belső titkosság tekintetében, ez az elsőfokú eljárás során mindvégig vitatott volt. Nem az a releváns kérdés, hogy a címlistából egyes e-mail címek nyilvánosak-e, hanem – a fent elmondottaknak megfelelően – az, hogy az e-mail címekből álló összeállítás közismert, illetve könnyen hozzáférhető-e vagy sem.

[51] Az alperes 2024. március 12-i iratában táblázatot is csatolt annak igazolására, hogy az érintett cégek mindegyike elérhető az interneten, a lista részét képező e-mail címek eleve nyilvánosan elérhetők vagy ezért vagy mert egyéb címet tettek közzé. Jellemzően csak a természetes személyekhez köthető e-mail címek nem nyilvánosak. Arra is hivatkozott, hogy a lista 57 email címet tartalmaz és ebből az 57-ből legalább 46 cím egyértelműen konkrét természetes személyhez köthető, azaz személyes adatnak minősül és mint ilyen eleve nem képezheti üzleti titok tárgyát (BH2023.34. 29. bekezdés). Az alperes a 18. számú tárgyalási jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott kérdésre, hogy „igen, aki kutakodik az összeállíthat ilyen címlistát, de hogy rendelkezett-e ilyennel bárki, azt nem tudhatom és nem is tudom.” Az alperesi törvényes képviselő személyes meghallgatása során elmondta, hogy a címlistát 22 év alatt állították össze, a döntéshozók és a kapcsolattartók nevét, elérhetőségét tartalmazta a

megrendelőnél. Az alperes saját nyilatkozata szerint is az adatállomány nem volt nyilvános. A 20. számú jegyzőkönyvben az alperes által benyújtott táblázattal kapcsolatban – mellyel az alperes azt kívánta igazolni, hogy az adatok nyilvánosak – a felek egyezően adták elő, hogy a táblázat szerinti keresés nem úgy történt, hogy az alperes beírta az adott cégnek az elérhetőségét és akkor hozzáférhetett az adathoz, hanem visszafelé történt, a már ismert felperesi adatbázisból leszárt e-mail címet írta be és ennek alapján visszafelé volt lehetősége a céges adatokat megismernie. Ilyen visszakereséssel tudta csak ezt a táblázatot összeállítani, aminek a feltétele volt az eredeti e-mail cím ismerete. tanú4 tanúvallomása szerint ilyen adatgyűjtés hozzávetőlegesen két hónapot venne igénybe, de az nem lenne teljes körű. Az alperes erre észrevételezte, hogy szerinte ez nem igényelne két hónapot. tanú3 törvényes képviselő nyilatkozata is megerősítette, hogy az e-mail címek nem nyilvánosan elérhetők, az adott cégek honlapjain nem felellhetők, ezeket úgy tudta a felperesi munkáltató megszerezni, hogy hosszú évekig kapcsolatban állt a cégekkel. Ezeket az adatokat az ügyfélkapcsolati, illetve vállalatirányítási rendszerben rögzítették. tanú5 tanúvallomásából ugyancsak az derült ki, hogy a felsorolásban szereplő e-mail címeket „nyilvánvalóan mind” nem tudná kereséssel megtalálni, csak úgy, hogy ha megkeresné a cégeket, a feltüntetett e-mail címre írta és elkérné a kapcsolattartó e-mail címét is. tanú6 tanúvallomása szintén alátámasztotta, hogy ezt a listát csak egy erre szakosodott cég tudná ellentételezésért, tehát pénzért összeállítani, ha kikutatná azt. Mindez egyértelműen igazolja a belső titkosságot, azaz azt, hogy egészben vagy elemeinek összességéként a címlista nem közismert és az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető. Valamennyi tanú vallomása azt igazolta, hogy a címlista összeállítása hosszabb időt és több lépésből álló keresést igényelne, amit adott esetben erre szakosodott specializált cégek ellenérték fejében végeznek. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a címlista a felperes gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó, az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem, vagy nem könnyen hozzáférhető összeállítás volt.

[52] A vagyoni érték nem a köznapi értelemben használatos az üzleti titok kapcsán, a bírói gyakorlat szerint a törvény szövegében az adott vagyoni érték nem feltétele, hanem következménye a titkosságnak, amit objektív tények alapoznak meg, minthogy az adat nem közismert, illetve az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető (PJD2022.20). Az üzleti titok fogalmi eleme a vagyoni érték, azonban ez nem csak akkor állapítható meg, ha a tény, adat forgalomképes és van olyan piaci szereplő, aki a tényért, adatért ellenértéket fizetne. A vagyoni érték értelmezésénél irányadó a 2016/943/EU irányelv, mivel az Üttv azt ülteti át a magyar jogba. A 2016/943 irányelv (14) preambulum bekezdése azt tartalmazza, hogy a kereskedelmi érték lehet valódi vagy potenciális is, és az információt akkor kell kereskedelmi értékkel rendelkezőnek tekinteni, ha annak jogosulatlan megszerzése, hasznosítása illetve felfedése valószínűsíthetően sérti a felette jogszerűen ellenőrzést gyakorló személy érdekeit, mivel csökkenti e személy tudományos és technikai lehetőségeit, illetve sérti üzleti vagy pénzügyi érdekeit, stratégiai pozícióját vagy versenyképességét. Ez alapján a valószínűsíthető érdeksérelem az, amely a kereskedelmi értéket adja (BDT2024.4789). A tanúvallomások és egyéb bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy a címlista az üzleti kapcsolatok szempontjából alapvető, jelszóval és egyéb eszközökkel védett információs bázis volt, az üzleti partnerekkel való kapcsolatteremtés és fenntartás elsődleges eszköze, vagyis vagyoni értékkel bírt.

[53] Így a felperes azt, hogy a címlista üzleti titoknak minősült egyértelműen igazolta. Megalapozatlanul hivatkozott az alperes a bizonyítási érdek nem megfelelő meghatározására. Az üzleti titok jelleget az arra hivatkozó jogosultnak, így a felperesnek kell bizonyítania a Pp. 265. § (1) bekezdése szerint, aki ezt bizonyította is a kógens jogszabályi feltételek megvalósulásával: a felek egyezően adták elő, hogy az adatállományt a felperes hosszú évek munkájával gyűjtötte össze, azt a felperes felhasználói jogosultságok meghatározásával, szabállyal és jelszóval védte. Az alperes arra hivatkozott, hogy a címlista egyes elemei nyilvánosak, illetve az könnyen hozzáférhető, ezen tényállítást az alperesnek kellett bizonyítania a Pp. 265.§ (1) bekezdése alapján és az ellenbizonyítás lehetőségére tekintettel.

[54] Ugyancsak megalapozatlan a fellebbezés a nem megfelelő anyagi pervezetés tekintetében. A Pp. 237. § (2) bekezdés szerint, ha a perfelvételi nyilatkozat nem terjed ki valamely lényeges tény vonatkozásában a bizonyításra, vagy a felek között vita van abban, hogy valamely tény bizonyítása mely felet terheli, a bíróság az (1) bekezdésben foglaltakon túl tájékoztatja a feleket a bizonyíték rendelkezésre bocsátása, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményeiről is. A felek között nem volt vitatott, hogy azon alperesi állítást, hogy ezen adatok nyilvánosan hozzáférhetőek, az alperesnek kell bizonyítania, erre vonatkozóan az alperes bizonyítékot is csatolt, a táblázatot, valamint e körben bizonyítás lefolytatására is sor került, tanúkat hallgatott meg a bíróság. Iratellenes az a fellebbezési hivatkozás, hogy az alperes nem tett volna bizonyítási indítványt a címlista elemeinek nyilvánossága kapcsán. Az arra vonatkozó tájékoztatás, hogy a felajánlott bizonyítás nem elégséges, sikertelen, nem tartozik az anyagi pervezetés körébe. A bírói gyakorlat szerint az anyagi pervezetés alkalmazási feltételeinek hiányában a bíróság nem avatkozhat bele a peranyag szolgáltatásába, mert a tárgyalási elv alapján a perben jelentős tények állítása és az alátámasztásukra szolgáló bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli (BH2024.184). Az anyagi pervezetés nem terjedhet ki a bizonyítékok bizonyító erejének előzetes értékelésére és a felek erről való tájékoztatására (BH2022.205). Mindezekre tekintettel e körben az elsőfokú bíróságnak anyagi pervezetési kötelezettsége nem volt, így az erre alapított fellebbezési hivatkozás megalapozatlan.

[55] A felperes bizonyította azt is, hogy az Üttv. 2. § (2) pontja szerint jogosultnak minősült, mert ő volt az üzleti titok felett jogszerű ellenőrzést gyakorló személy, akinek a jogszerű gazdasági, pénzügyi, üzleti érdekei az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése sértené. A bizonyítási eljárás egyértelműen igazolta, hogy az adatbázist, mely a megrendelők nevét, az üzlet partnerek döntéshozóinak, kapcsolattartóinak adatait (név, telefonszám, e-mail cím) tartalmazta, a felperes gyűjtötte össze hosszú évek munkájával, azokat jelszóval védte. Önmagában az, hogy az adatbázis külön-külön személyes adatokat is tartalmaz, nem zárja ki, hogy az adatokösszeállításaként, adatállományként az üzleti titoknak minősüljön. Alapítván hivatkozott az alperes e körben a BH2023.34. számú döntésre, illetőleg annak [29] bekezdésére. A hivatkozott bekezdés a másodfokú bíróság ítéletének jogi indokolását tartalmazza, a jogerős ítéletet a Kúria hatályon kívül helyezte, tehát az precedensképes kúriai döntésnek nem minősül. Emellett a döntés tényállása is jelentős mértékben eltér, a hivatkozott határozat a munkáltató saját munkavállalóinak személyes adatai kapcsán állapította meg, hogy az nem minősül üzleti titoknak, ez azonban a perbeli esetben nem alkalmazandó.

[56] Egyes adatok személyes adatként minősülése nem zárja ki, hogy az összeállított adatbázis üzleti titok tárgyát képezze. Az alperes által a munkáltató megrendelői adatbázisában kezelt adatokból leszűrt megrendelői kapcsolattartói és döntéshozói címek külön-külön lehetnek személyes adatok, összességükben azonban a felperesi munkáltató üzleti titkait képezték, melyen az sem változtat, hogy az adatbázisból a munkavállaló készített szűkített tartalmú összeállítást, melyet saját e-mail címére megküldött. Az üzleti titok jogosultja ugyanis az üzleti titok felett jogszerű ellenőrzést gyakorló személy, akinek a jogszerű gazdasági, pénzügyi, üzleti érdekeit az üzleti titokhoz fűződő jog megsértése sérti.

[57] Az adatbázis felett az alperesnek semmilyen rendelkezési jogosultsága nem volt, ahhoz jogosulatlanul fért hozzá: tény, hogy az alperes ezeket az adatokat kezelte és használta munkavégzése érdekében, mint a felperes munkavállalója. Ugyanakkor az adatbázisból a címlista leszűrése és elküldése a felmondási idő alatt nem munkavégzési céllal történt, ezt az alperes maga sem állította. Az alperesi ellenkérelem-változtatásból az is kiderült, hogy az alperes ezen üzleti adatokat felhasználta: az alperes ebben előadta, hogy versenytilalmi megállapodás nem volt a felek között, ezért a felperes alappal nem kifogásolja azt, hogy az alperes a munkaviszony megszűnése után mire használja fel a felperes megszerzett ismereteit. Továbbá azt is elmondta, hogy őt olyan céggel is kapcsolatban áll partnerként, akik a címlistán is szerepeltek. A munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt és a munkaviszony megszűnése után is köteles a munkáltató üzleti titkait megőrizni, e kötelezettség független attól, hogy a felek versenytilalmi megállapodást kötöttek-e. Ezen kötelezettséget az Mt. 8.§ (4) bekezdése egyértelműen tartalmazza, kimondva, hogy a munkavállaló köteles a munkája során tudomására jutott üzleti titkot megőrizni. Az Üttv. 6. § (1)-(2) bekezdése szerint pedig az üzleti titokhoz fűződő jogot megsérti, aki az üzleti titkot jogosulatlanul megszerzi, hasznosítja vagy felfedi. Az üzleti titok jogosulatlan megszerzését jelenti, ha az üzleti titkot az azt megszerző személy a jogosult jogszerű ellenőrzése alatt álló, az üzleti titkot tartalmazó vagy az üzleti titok megismerésére alkalmas dokumentumhoz, dologhoz, anyaghoz vagy elektronikus adatállományhoz való engedély nélküli hozzáférés vagy ezek bármelyikének engedély nélküli eltulajdonítása, vagy ezekről engedély nélküli másolat készítése útján szerzi meg. Azzal, hogy az alperesi munkavállaló a munkáltató jelszóval védett adatbázisából a felmondási idő alatt, nem munkavégzési céllal a kapcsolattartók címlistáját leszűrte és privát e-mail címére megküldte, megvalósult az Üttv. 6.§ (2) bekezdése szerinti, az elektronikus adatállományhoz való engedély nélküli hozzáférés és az engedély nélküli másolat készítése. A munkáltató üzleti titkának megsértése pedig önmagában is megvalósítja a jogos gazdasági érdek veszélyeztetését: az Üttv. 6.§ szerint a jogosulatlan megszerzés már üzleti titoksértés, hiszen a lehetséges további magatartások nem bizonyíthatóak, az adatok felhasználásának absztrakt lehetősége is fennáll.

[58] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a címlistával nem rendelkezik. Ezt a tényt neki kellett volna bizonyítania, amit elmulasztott, sőt, annak saját perbeli nyilatkozata is ellentmond: az alperes a 18. számú jegyzőkönyv 6. oldalának 5. bekezdésében úgy nyilatkozott, hogy „el is feledkeztem erről a kigyűjtésről és arról is, hogy ez a lista a gépemen van, ez kizárólag akkor tudatosodott bennem, amikor a keresetlevelet kézhez kaptam.”

[59] A felperes fellebbezésében alaptalanul kifogásolta a bizonyítás eredményének mérlegelését. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279.§ (1) bekezdése alapján eljárva a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapította meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte és a meggyőződése szerint bírálta el. A bizonyítékok összességében történő mérlegelése során arra kell elsősorban figyelemmel lenni, hogy a bizonyítékok jelentős többsége koherensen illeszkedik-e egymáshoz és az alátámasztja-e az ítéletben megfogalmazott tényállításokat. Ennek a követelménynek az elsőfokú bíróság ítélete egyértelműen megfelelt. Nem volt fellelhető olyan iratellenes, logikátlan, kirívó okszerűtlen megállapítás, amely a másodfokú bíróság számára a bizonyítékok felülmérlegelését szükségessé tette volna.

[60] Megalapozatlan az alperes fellebbezése a perköltség vonatkozásában is. A 25.000.000.- forintos kártérítési kérelmétől a felperes elállt a perfelvételi szakban a perfelvételi tárgyalást megelőzően. E vonatkozásban a Pp. 241. § (1) bekezdés a) pontja szerint kellett volna eljárni, azaz az eljárást annak bármely szakaszában meg kell szüntetni. Alkalmazandó azonban a Pp. 242. § (2) bekezdése, mely szerint ha a felperes a keresetétől kizárólag a kereseti kérelme valamely önállóan elbírálgató része tekintetében eláll, a bíróság az eljárást csak e rész tekintetében szünteti meg. A (3) bekezdés szerint az eljárás részbeni megszüntetése esetén az eljárás megszüntetésére irányadó szabályokat kell alkalmazni, így arról a bíróságnak külön végzést kellett volna hoznia, és ebben kellett volna döntenie az alperes perköltség igényéről. Miután ez elmaradt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette. Mivel ezen kereseti kérelem kapcsán nem született döntés, így az fellebbezéssel sem bírálható el.

[61] Az alperes kérelme alapján az elsőfokú bíróság köteles az elállás tárgyában döntenie és rendelkezni az alperes perköltség igényéről.

[62] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Záró rész

[63] A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles a tárgyi költségfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére. A fellebbezési illeték mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés c) pontján és a 46. § (1) bekezdésén alapul. Tájékoztatja a bíróság a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az ítéltábla megnevezését, az ítéltábla e határozatának számát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát.

[64] A felperes másodfokú perköltséget nem számított fel, ezért arról a másodfokú bíróság a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján a döntéshozatalt mellőzte.

[65] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést.

[66] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2025. január 30.

dr. Vajas Sándor s.k.
dr. Kovács Edit s.k.
a tanács elnöke
bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
előadó bíró